(گفتو گۆیکی ژیرانه لەگەڵ خوشکە ئازیزو بەڕێزەکانی باڵا نەپۆشم)

بیانۆی پێنچەم:دەلێن دەترسم ببم بە باڵا پۆش دواتر وەك زۆرێك لە ئافرەتان باڵا پۆشیەکەم فڕێبدەم!

جا ئێمەش دەلێن جا ئەگەر گشت موسلمانان بەشێواز و مەنتقی تۆ بیر بکەنەوە ئەوا دەبێت هیچ موسڵمانێك دەست نەکات بە نوێژکردن و ڕۆژووگرتن و پەیوەستبوون بە قورئان و سووننەت، ئینجا واز لە سەرجەم خواپەرستیێك بهێنێت، دیارە ئیبلیسی نەفرەتلێکراو سەرکەوتوو بووە لە پیلان و فێڵ و تەڵەکەکانی، توانیویەتی بە کۆمەڵێك وەهم و خەیاڵی نا دروست و ناڕاست لە ڕێنومایی بوون بێبەشت بکات.

هەڵبەتە خوای میهرەبان پێی خۆشە بەندەکان لە خوا پەرستی و گوێڕایەڵی و ملکەچی بەردەوام بن، ئەگەر سووننەت و موستەحەبیش بێت، چ جای بۆ فەرز و واجبەکان، هەروەك سەروەر و ئازیزمان(ﷺ) فەرموویەتی:(أَحَبُّ الأعمالِ إلى اللهِ أدْومُها و إن قَلَّ)[١] واتە:خۆشەویستترین کردەوە لای خوای گەورە بەردوام بوونە لە ئەنجامدانی ئەگەر کەمیش بێت.

جا لێرەدا پرسیارێك دێتە ئاراوە، ئایا بۆچی تۆ بە دوا داچوون لە هۆکاری وازهێنانی ئەوان لە باڵا پۆشی ناکەیت؟ بۆ ئەوەی بەهرەمەند بیت لە ئەزموونی ئەوان، ئەوسا بەرچاو ڕوون و ووریا دەبیت، ئاوا بە ئاسانی ناکەویتە نێو بازنەی فێڵ و پیلان و تەڵەکەی شەیتانی نەفرەت لێکراو.

[١] -**الراوي** : عائشة أم المؤمنين | **المحدث** : الألباني | **المصدر** : صحيح الجامع | **الصفحة أو الرقم** : 163 | **خلاصة حكم المحدث** : صحيح | **التخريج** : أخرجه البخاري (٦٤٦٥)، ومسلم (٧٨٣) واللفظ له.

ئەی بۆچی پرسیار لە کەسانی شەرعناس ناکەیت بۆ ئەوەی ڕێنماییت بکەن بۆ هۆکارەکانی دامەزراوەی پەیوەست بوون بە شەرع و بەرنامەی خوای باڵا دەست، هەروەك خوای گەورە فەرموویەتی: ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾﴾ النساء: ٦٦

واتە: وە ئەگەر بەڕاستی ئەوان کاریان بکردایە بەپێی ئەو ئامۆژگارییانەی دەکران و دەستیان بگرتبایە بەهۆکارەکانی ڕێنمایی بوون، ئەوسا تام و چێژی باوەڕیان دەچێشت، هەڵبەتە ئەوە باشتر بوو بۆیان وە دامەزراوتر دەبوون لەسەر ئایینەکەیان)[٢].

- بیانوی شەشەم: پێم دەڵێن ئەگەر باڵا پۆش بیت هیچ گەنجێك ناتخوازێت! بۆیە بڕیارم داوە دوای پرۆسەی هاوسەرگیری باڵا پۆش بم!

خوشکە بەڕێزو سەنگینەکەم :ئێمە دەپرسین ئایا گەنجێك بە سفوری و خۆدەرخستن و سەرکەشی کردن لە فەرمانی پەروەردگاری کارزان و پەیامبەرەکەی تۆی دەوێت؟! ئایا پیاوێك دەکەیتە هاوسەری خۆت غیرەتی لەبەرامبەر قەدەغەکراوەکانی خوای گەورە و لەسەر تۆ نەبێت؟! ئەگەر تۆ ئافرەتێکی باوەڕداری پێویستە ئەو جۆرە گەنجانە بەشایەنی خۆتی نەزانیت، ئینجا هاوسەرێك پاڵپشتت نەبێت بۆ بەدەستهێنانی ڕەزامەندی خوای باڵادەست و چوونت بۆ بەهەشت و ڕزگار بوونت لە دۆزەخ، پێم بڵێ چۆن دڵخۆش و بەختەوەر و ئارام دەبیت؟! دڵنیابە هەر ماڵێك لە سەر بناغەی لادان و گوناهـ و تاوان و سەرکەشی و تورەیی پەروەردگاری خاوەن دەسەڵات و پەیامبەرەکەی (ﷺ) بنیادنرا، ئەوا پەروەردگاری مەزن بڕیاری بەدبەختی و نائارامی و ژیانێکی تەنگ و ناخۆشی بۆ داون لە دونیا، وە دواڕۆژیش سزایێکی سەختیان بۆهەیە، هەروەك خوای گەورە فەرموویەتی: قَالَ تَعَالَىٰ: أَعُوذُ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِۦٓ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾﴾ النور: ٦٣ واتە: دەبا ئەوانەی کە سەرپێچی لە فەرمانی پێغەمبەری

[٢] - تفسيري ئاسان

خوای باڵا دەست دەکەن بترسن لەوەی کە تووشی تاقی کردنەوەیەکی سەخت، یان تووشی سزایەکی بە ئێش ببن.

هەڵبەتە پرۆسەی هاوسەرگیری نیعمەتێکە و پێویستی بە سوپاسگوازریە، سوپاسگوازاری ئەم نیعمەتەش بریتیە لە ملکەچبوون بۆ فرمایشتەکانی پەروەردگاری کاربەجێ، دیارە سوپاسگوزاری کار و هەنگاوەکان پڕ لە خێروبەرەکەت دەکات، ئینجا بزانە سوێند بەخوای مەزن هاوسەرگیرییێك سەرەتاکەی بە سەرکەشی و مەعصیەت دەستپێبکات بێ گومان خێرو بەرکەتی بە دواوە نابێت.

دواجار پێت دەلێم خوشکی ئەزیزم ئەوانەی باڵا پۆشن زۆر زیاتر لە باڵا نەپۆشەکان خوازبێنیان بۆ دێت، تەنانەت ئەوانەی بەرچاو و جوان نین پەروەردگاری باڵا دەست بێبەشی نەکردون لە نیعمەتی هاوسەرگیری بەهۆی گوێڕایەڵی و ملکەچیان بۆ فەرمایشتەکانی پەروەردگاری خاوەن دەسەڵات.

بیانوی هەشتەم : دەلێت دەزانم باڵا پۆشی واجبێکی شەعیە، بەڵام کەی خوای گەورە ڕێنمووی کردم و هیدایەتی دام ئەوسا دەبم بە باڵاپۆش..

خوشکە بەڕێزەکەم: خوای کارزان بۆ هەموو شتێك هۆکار و سەبەبی داناوە، تۆ هەنگاو بنێ بەرەو پەروەردگاری میهرەبان و هەوڵ بدە و تێبکۆشە دڵنیابە خوای گەورەش ڕێنموویت دەکات و هیدایەت دەدات، ئەوە بەڵینی خوای باڵا دەستە بۆ بەندەکانی، هەروەك فەرموویەتی:﴿ وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٦٩ ﴾
العنكبوت: ٦٩

واتە: ئەوانەش لە پێناوی ئێمەدا و بۆ بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئێمە" هەوڵ و کۆششیان کردووە و خۆیان ماندوو کردووە، سوێند بەخوا بەڕاستی ئەوانە ڕێنموویی دەکەین بۆ هەموو

ڕێگایەکی چاك و دروستی خۆمان (کە بەدەستهێنانی ڕەزامەندی ئێمەی لەدوایە)، بێگومان خوای مەزن هەمیشە لەگەڵ چاکەکارانە)[٣].

جا خوشکەکەم ئەگەر ڕێنمویی وهیدایەتت گەرەکە ئەوا هۆکارەکان بگرە بەر و هەنگاویان بۆ بنێ.

بیانۆی نۆیەم: دەڵێت من هێشا بچووکم و کاتم لەبەردەمە با تۆزێك گەورەتربم ئەوسا تۆبەیێك دەکەم و بڕیاری باڵا پۆشی دەدەم!

ئێمەش دەڵێن خوشکە ژیرەکەم: کاتێك فریشتەی گیان کێشان دێت چاوەڕوانی خۆئامادەکردن و ڕازیبوونی تۆ ناکات! دڵنیابە تەنانەت یەك کاتژمێریش مۆڵتت پێنادات، هەروەك خوای گەورە فەرموویەتی ﴿ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٣٤ ﴾ الأعراف: ٣٤ واتە: وە بۆ هەموو ئوممەتێك کاتێکی دیاری کراو هەیە (بۆ مردن و سزادانیان) ئینجا کاتێ ماوەی (مردن یا سزا)کەیان هات ساتێك دوا ناکەون و ساتێکیش پێش ناکەون)[٤].

ئینجا مردن بچووکی و گەنجی و گەورەیی و پیری نازانێت. ئەی چی دەکەیت ئەگەر لەسەر ئەم گوناهـ و سەرکەشیە گیان بسپێریت؟! دڵنیابە ئەوسا پەنجەی پەشیمانی دەگەزیت و دەڵێیت خۆزگە کاری چاکەم پێش خۆم خستبایە، هەروەك خوای گەورە فەرموویەتی: ﴿ يَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي قَدَّمۡتُ لِحَيَاتِي ٢٤ ﴾ الفجر: ٢٤

واتە: (ئینجا بە داخ و حەسرەتەوە دەڵێت خۆزگە لە دونیا کاری چاکم پێش بخستبایە بۆ ئەم ژیانەم)[٥].

---

[٣] - پوختەی تفسیر
[٤] - پوختەی تفسیر
[٥] - پوختەی تفسیر